ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု

အဘိဓမ္မပိဋက

ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း

ဒုကမာတိကာ

ပါဠိတော်/အနက်

ဦးတင်ဝင်း (ဒိုက်ဦး - သုံးခွ) ၏ မာတိကာမှတ်စုစာအုပ်မှ ကောက်နှုတ်ဖော်ပြပါသည်။

ဒုကမာတိကာ

၁။ ဟေတုဂေါစ္ဆက

၁။ ဟေတူဓမ္မာ၊ ဟိတ်မည်ကုန်သော၊ ✱။ **န ဟေတူ ဓမ္မာ၊** ဟိတ် မမည်ကုန်သော၊ ✱

၂။ သဟေတုကာ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ် ရှိကုန်သော၊ ✱ ။ **အဟေတုကာ ဓမ္မာ၊** သမ္ပယုတ်ဟိတ် မရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၃။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ ဟိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။ **ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊** ဟိတ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄။ ဟေတူ စေဝ ဓမ္မာ သဟေတုကာ စ၊ ဟိတ်လည်းမည်ကုန်သော၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ် လည်းရှိကုန်သော၊ ✱ ။ **သဟေတုကာ စေဝ ဓမ္မာ န စ ဟေတူ၊** သမ္ပယုတ်ဟိတ် လည်း ရှိကုန်သော၊ ဟိတ်လည်း မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅။ ဟေတူ စေဝ ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ စ၊ ဟိတ်လည်းမည်ကုန်သော၊ ဟိတ်နှင့် လည်း ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။ **ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ န စ ဟေတူ၊** ဟိတ်နှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော၊ ဟိတ်လည်း မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၆။ န ဟေတူ ခေါ ပန ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ ဟိတ်မမည်ကုန်သော၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ် လည်း ရှိကုန်သော၊ ✱ ။ **န ဟေတူ ခေါ ပန ဓမ္မာ အဟေတုကာပိ။** ဟိတ်မမည်ကုန် သော၊ သမ္ပဟုတ်ဟိတ်လည်း မရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၂။ စူဠန္တရဒုက

၁က။ သပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ၊ ကံ, စိတ်, ဥတု, အဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား (၄) ပါးနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

✱ **ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၁ခ။ အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ၊ ကံ, စိတ်, ဥတု, အဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား (၄) ပါး မရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၂က။ သနိဒဿနာ ဓမ္မာ၊ ကံ, စိတ်, ဥတု, အဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား (၄) ပါးတို့သည် ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၂ခ။ အသင်္ခတာ ဓမ္မာ၊ ကံ, စိတ်, ဥတု, အဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရား (၄) ပါးတို့သည် ပေါင်း၍မပြုပြင်အပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃က။ သနိဒဿနာ ဓမ္မာ၊ မြင်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) မြင်အပ်သည်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃ခ။ အနိဒဿနာ ဓမ္မာ၊ မြင်ခြင်း မရှိဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄က။ သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ ထိပါးခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ထိပါးတတ်သည်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄ခ။ အပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ ထိပါးခြင်း မရှိဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅က။ ရူပီနော ဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၅ခ။ အရူပီနော ဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၆က။ လောကိယာ ဓမ္မာ၊ ပျက်တတ်,ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပျက်တတ်, ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၆ခ။ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ၊ ပျက်တတ်, ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောက၌ အကျုံးမဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပျက်တတ်, ဖြစ်တတ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောကမှ ထွက်မြောက်ကုန်သော၊ ✱ ။

၇က။ ကေနစိ ဝိညေယျာ ဓမ္မာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသော တစ်စုံတစ်ခုသော စိတ်သည် သိအပ်ကုန်သော ✱ ။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၇၁။ ကေနစိ န ဝိညေယျာ ဓမ္မာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသော တစ်စုံတစ်ခုသော စိတ်သည် မသိအပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃။ အာသဝဂေါစ္ဆက

၁။ အာသဝါ ဓမ္မာ၊ အာသဝ, မည်ကုန်သော၊ (ဝါ) ဘုံအားဖြင့်ဘဝဂ်တိုင်အောင်, ဓမ္မအားဖြင့် ဂေါတြဘူတိုင်အောင် ယိုစီးတတ်သော၊ (ဝါ) ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော အရက် နှင့် တူကုန်သော၊ ✱ ။ **နောအာသဝါ ဓမ္မာ၊** အာသဝ, မမည်ကုန်သော၊ (ဝါ) ဘုံအားဖြင့် ဘဝဂ်တိုင်အောင်, ဓမ္မအား ဖြင့် ဂေါတြဘူတိုင်အောင် မယိုစီးတတ်သော၊ (ဝါ) ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော အရက်နှင့် မတူကုန်သော၊ ✱ ။

၂။ သာသဝါ ဓမ္မာ၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။ **အနာသဝါ ဓမ္မာ၊** အာသဝတရားတို့၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃။ အာသဝသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ အာသဝတရားနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။ **အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊** ✱ ။ အာသဝတရားတို့နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄။ အာသဝါ စေဝ ဓမ္မာ သာသဝါစ၊ အာသဝလည်း မည်ကုန်သော၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။ **သာသဝါ စေဝ ဓမ္မာ နော စ အာသဝါ၊** အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အာသဝလည်း မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅။ အာသဝါ စေဝ ဓမ္မာ အာသဝသမ္ပယုတ္တာ စ၊ အာသဝလည်း မည်ကုန်သော၊ အာသဝနှင့် ယှဉ်ကုန်သော ✱ ။ **အာသဝသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ အာသဝါ၊** အာသဝနှင့်လည်း ယှဉ်ကုန်သော၊ အာသဝလည်း မမည်ကုန်သော ✱ ။

၆။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ သာသဝါပိ၊ အာသဝနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။ **အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အနာသဝါပိ၊** အာသသဝနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ အာသဝတရားတို့၏အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၄။ သညောဇနဂေါစ္ဆက

၁က။ သညောဇနာ ဓမ္မာ၊ သံယောဇဉ် မည်ကုန်သော၊ * ။

၁ခ။ နော သညောဇနာ ဓမ္မာ၊ သံယောဇဉ် မမည်ကုန်သော၊ * ။

၂က။ သညောဇနိယာ ဓမ္မာ၊ သံယောဇဉ် တရားကိုယ် (၈)ပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၂ခ။ အသညောဇနိယာ ဓမ္မာ၊ သံယောဇဉ် တရားကိုယ် (၈)ပါးတို့၏ အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော၊ * ။

၃က။ သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၃ခ။ သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၄က။ သညောဇနာ စေဝ ဓမ္မာ သညောဇနိယာ စ၊ သံယောဇဉ်လည်းမည်ကုန်သော၊ သံယောဇဉ်၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၄ခ။ သညောဇနိယာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ သညောဇနာ၊ သံယောဇဉ်၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သံယောဇဉ်လည်း မမည်ကုန်သော၊ * ။

၅က။ သညောဇနာ စေဝ ဓမ္မာ သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ စ၊ သံယောဇဉ်မည်ကုန်သော၊ သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၅ခ။ သညောဇနသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ သညောဇနာ၊ သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ သံယောဇဉ် မမည်ကုန်သော၊ * ။

၆က။ သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ သညောဇနိယာပိ၊ သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၆ခ။ သညောဇနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အသညောဇနိယာပိ၊ သံယောဇဉ်နှင့်မယှဉ်ကုန်သော၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော၊ * ။

---

* **ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၅။ ဂန္ထ ဂေါစ္ဆက

၁က။ ဂန္ထ ဓမ္မာ၊ ဂန္ထ မည်ကုန်သော၊ (ဝါ)ဝဋ်သုံးပါး၌ သတ္တဝါတို့ကို ထုံးဖွဲ့၍ထားတတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁ခ။ နော ဂန္ထာ ဂဓမ္မာ၊ ဂန္ထာ မမည်ကုန်သော၊ (ဝါ)ဝဋ်သုံးပါး၌ သတ္တဝါတို့ကို ရစ်ပတ်ချည်နှောင်, ထုံးဖွဲ့၍ မထားတတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၂က။ ဂန္ထနိယာ ဓမ္မာ၊ ဂန္ထ၏အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၂ခ။ အဂန္ထနိယာ ဓမ္မာ၊ ဂန္ထ၏အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃က။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ ဂန္ထနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃ခ။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ ဂန္ထနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄က။ ဂန္ထာ စေဝ ဓမ္မာ ဂန္ထနိယာ စ၊ ဂန္ထလည်းမည်ကုန်သော၊ ဂန္ထ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄ခ။ ဂန္ထနိယာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ဂန္ထာ၊ ဂန္ထ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂန္ထလည်း မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅က။ ဂန္ထာ စေဝ ဓမ္မာ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ စ၊ ဂန္ထာမည်ကုန်သော၊ ဂန္ထနှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅ခ။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ဂန္ထာ၊ ဂန္ထနှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဂန္ထ မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၆က။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ ဂန္ထနိယာပိ၊ ဂန္ထနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ဂန္ထ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၆ခ။ ဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အဂန္ထနိယာပိ၊ ဂန္ထနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ဂန္ထ၏ အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

* (၃)အာသဝ၊ (၆)သြဃ၊ (၇)ယောဂဂေါစ္ဆကအားဖြင့် ဤ(၃)ဒုက်သည် အနက် အဓိပ္ပါယ် တူညီကြသောကြောင့် (တစ်စုတည်း)ပေါင်း၍ လေ့လာမှတ်သားရ ပါမည်။
သြဃ၊ ယောဂတို့အထူး

- သတ္တဝါများအား ဝဋ်သုံးပါး၌ အပါယ်လေးပါးအထိ နစ်မွန်းစေတတ်သော ကြောင့် 'သြဃ' မည်ပါသည်။
- မြောက်နဲ့စေး၊ သစ်စေးများကဲ့သို့ ဝဋ်သုံးပါး၌ ကပ်ငြိအောင်ယှဉ်စေမှုသည် 'ယောဂ' မည်၏။

၆။ သြဃဂေါစ္ဆက

၁။ သြဃာ ဓမ္မာ။ နော သြဃာ ဓမ္မာ။

၂။ သြဃနိယာ ဓမ္မာ။ အနောဃနိယာ ဓမ္မာ။

၃။ သြဃသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ သြဃဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။

၄။ သြဃာ စေဝ ဓမ္မာ သြဃနိယာ စ။ သြဃာနိယာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ သြဃာ။

၅။ သြဃာ စေဝ ဓမ္မာ သြဃသမ္ပယုတ္တာ စ၊ သြဃသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ သြဃာ။

၆။ သြဃဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ကန ဓမ္မာ သြဃနိယာပိ၊ အနောဃနိယာပိ

၇။ ယောဂဂေါစ္ဆက

၁။ ယောဂါ ဓမ္မာ။ နော ယောဂါဓမ္မာ။

၂။ ယောဂနိယာ ဓမ္မာ၊ အယောဂနိယာ ဓမ္မာ။

၃။ ယောဂသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။

၄။ ယောဂါ စေဝ ဓမ္မာ ယောဂနိယာ စ၊ ယောဂနိယာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ယောဂါ။

၅။ ယောဂါ စေဝ ဓမ္မာ ယောဂသမ္ပယုတ္တာ စ၊ ယောဂသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ယောဂါ။

*** ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၆ခ။ **ယောဂဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ ယောဂနိယာပိ၊ အယောဂနိယာပိ။**

၈။ နီဝရဏဂေါစ္ဆက

၁က။ **နီဝရဏာ ဓမ္မာ။** နီဝရဏ မည်ကုန်သော၊ (ဝါ) ဈာန်, မဂ်, ဖိုလ်စသော ကုသိုလ်တရားတို့ကိုတားမြစ်ပိတ်ပင်တတ်ကုန်သော၊ * ။

၁ခ။ **နော နီဝရဏာ ဓမ္မာ။** နီဝရဏ မမည်ကုန်သော၊ (ဝါ)ဈာန်, မဂ်, ဖိုလ်စသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို မတားမြစ် မပိတ်ပင်တတ်ကုန်သော၊ * ။

၂က။ **နီဝရဏိယာ ဓမ္မာ။** နီဝရဏ၏အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၂ခ။ **အနီဝရဏိယာ ဓမ္မာ။** နီဝရဏ၏အာရုံ မဟုတ်ကုန်သော၊ * ။

၃က။ **နီဝရဏသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။** နီဝရဏနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၃ခ။ **နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။** နီဝရဏနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၄က။ **နီဝရဏာ စေဝ ဓမ္မာ နီဝရဏိယာ စ။** နီဝရဏလည်းမည်ကုန်သော၊ နီဝရဏ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၄ခ။ **နီဝရဏိ စေဝ ဓမ္မာ နော စ နီဝရဏာ။** နီဝရဏ၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နီဝရဏလည်း မမည်ကုန်သော၊ * ။

၅က။ **နီဝရဏာ စေဝ ဓမ္မာ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တာ စ။** နီဝရဏမည်ကုန်သော၊ နီဝရဏနှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၅ခ။ **နီဝရဏသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ နီဝရဏာ။** နီဝရဏယှဉ်ကုန်သော၊ နီဝရဏ မမည်ကုန်သော၊ * ။

၆က။ **နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ နီဝရဏိယာပိ။** နီဝရဏနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ နီဝရဏ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။

၆ခ။ **နီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အနီဝရဏိယာပိ။** နီဝရဏနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ နီဝရဏ၏အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော၊ * ။

---

* **ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၉။ ပရာမာသဂေါစ္ဆက

၁က။ ပရာမာသာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသ မည်ကုန်သော၊ (ဝါ) မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သော၊ * ။

၁ခ။ နော ပရာမာသာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသ မမည်ကုန်သော၊ (ဝါ) မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်တတ်ကုန်သော၊ * ။

၂က။ ပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသ၏အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သောတရားတို့သည် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ * ။

၂ခ။ အပရာမဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသ၏အာရုံမဟုတ်ကုန်သော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်သောတရားတို့သည် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော၊ * ။

၃က။ ပရာမာသ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၃ခ။ ပရာမာသ ဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ပရာမာသနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၄က။ ပရာမာသာ စေဝ ဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာ စ။ ပရာမာသမည်ကုန်သော၊ ပရာမာသ၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၄ခ။ ပရာမဋ္ဌာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ပရာမာသာ။ ပရာမာသ၏ အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပရာမာသလည်း မမည်ကုန်သော၊ * ။

၅က။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ ပရာမဋ္ဌာပိ။ ပရာမာသနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ပရာမာသ၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၅ခ။ ပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အပရာမဋ္ဌာပိ။ ပရာမာသနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ပရာမာသ၏ အာရုံလည်းမဟုတ်ကုန်သော၊ * ။

---

* **ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၁၀။ မဟန္တရဒုက်

၁က။ သာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ အာရုံပြုခြင်းရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၁ခ။ အနာရမ္မဏာ ဓမ္မာ။ အာရုံပြုခြင်း မရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၂က။ စိတ္တာ ဓမ္မာ။ စိတ်မည်ကုန်သော၊(ဝါ) အာရုံကိုယူခြင်း, ရခြင်းရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၂ခ။ နော စိတ္တာ ဓမ္မာ။ စိတ်မမည်ကုန်သော၊(ဝါ) အာရုံကိုယူခြင်း, ရခြင်းမရှိကုန် သော၊ ✱ ။

၃က။ စေတသိကာ ဓမ္မာ။ စေတသိက် မည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃ခ။ အစေတသိကာ ဓမ္မာ။ စေတသိက် မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄က။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄ခ။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅က။ စိတ္တသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့် နှီးနှောကုန်သော၊ ✱ ။

၅ခ။ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့် မနှီးနှောကုန်သော၊ ✱ ။

၆က။ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ။ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊(ဝါ) စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၆ခ။ နော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ။ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းမရှိကုန်သော၊(ဝါ) စိတ်ကြောင့်မဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၇က။ စိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၇ခ။ နော စိတ္တသဟဘုနော ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်တကွ မဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၈က။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။ စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၈ခ။ နော စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။ စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ မဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၉က။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်နှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်သော၊ ✱ ။

၉ခ။ နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်မနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်း မဖြစ်သော၊ ✱ ။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၁၀က။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန သဟဘုနော ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်နှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်, စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ✱ ။

၁၀ခ။ နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန သဟဘုနော ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်မနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းမဖြစ်, စိတ်နှင့်တကွမဖြစ်သော၊ ✱ ။

၁၁က။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်နှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းဖြစ်, စိတ်သို့အစဉ်လိုက်သော၊ ✱ ။

၁၁ခ။ နော စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော ဓမ္မာ။ စိတ်နှင့်မနှီးနှော, စိတ်ကြောင့်လည်းမဖြစ်, စိတ်သို့အစဉ် မလိုက်သော၊ ✱ ။

၁၂က။ အဇ္ဈတ္တိကာ ဓမ္မာ။ အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁၂ခ။ ဗာဟိရာ ဓမ္မာ။ အပ သန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁၃က။ ဥပါဒါ ဓမ္မာ။ မဟာဘုတ် (၄) ပါးတို့ကိုမှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁၃ခ။ နော ဥပါဒါ ဓမ္မာ။ မဟာဘုတ် (၄) ပါးတို့ကိုမှီ၍ဖြစ်သည် မဟုတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁၄က။ ဥပါဒိန္နာ ဓမ္မာ။ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည်၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁၄ခ။ အနုပါဒိန္နာ ဓမ္မာ။ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည်၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် မယူအပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁၁။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက

၁က။ ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ။ ပြင်းစွာစွဲလမ်းတတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁ခ။ နော ဥပါဒါနာ ဓမ္မာ။ ပြင်းစွာ မစွဲလမ်းတတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၂က။ ဥပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၂ခ။ အနုပါဒါနိယာ ဓမ္မာ။ ဥပါဒါန်၏ အာရုံမဟုတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၃က။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ဥပါဒါန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၃ခ။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၄က။ ဥပါဒါနာ စေဝ ဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာ စ။ ဥပါဒါန်လည်းမည်ကုန်သော၊ ဥပါဒါန်၏ အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၄ခ။ ဥပါဒါနိယာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ဥပါဒါနာ။ ဥပါဒါန်၏အာရုံလည်းဖြစ်သော၊ ဥပါဒါန်လည်း မမည်ကုန်သော၊ * ။

၅က။ ဥပါဒါနာ စေဝ ဓမ္မာ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ စ။ ဥပါဒါန်မည်ကုန်သော၊ ဥပါဒါန်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ * ။

၅ခ။ ဥပါဒါနသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ဥပါဒါနာ။ ဥပါဒါန်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဥပါဒါန် မမည်ကုန်သော၊ * ။

၆က။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ ဥပါဒါနိယာပိ။ ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ဥပါဒါန်၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၆ခ။ ဥပါဒါနဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အနုပါဒါနိယာပိ။ ဥပါဒါန်နှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ဥပါဒါန်၏အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော၊ * ။

၁၂။ ကိလေသဂေါစ္ဆက

၁က။ ကိလေသာ ဓမ္မာ။ ကိလေသာမည်ကုန်သော၊ (ဝါ)ပူပန်စေတတ်, နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော၊ * ။

၁ခ။ နော ကိလေသာ ဓမ္မာ။ ကိလေသာမမည်ကုန်သော၊ (ဝါ)မပူပန်စေတတ်, မနှိပ်စက်တတ်ကုန်သော၊ * ။

၂က။ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ ပူပန်စေတတ်,နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ ကိုရခြင်းငှာထိုက်ကုန်သော၊ * ။

*** ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၂ခ။ အသံကိလေသိကာ ဓမ္မာ။ ပူပန်စေတတ်,နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှာ မထိုက်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃က။ သံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ပူပန်စေတတ်, နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ်, နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၃ခ။ အသံကိလိဋ္ဌာ ဓမ္မာ။ ပူပန်စေတတ်, နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ သည် ပူပန်စေအပ်, နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄က။ ကိလေသ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ကိလေသာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄ခ။ ကိလေသ ဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅က။ ကိလေသာ စေဝ ဓမ္မာ သံကိလေသိကာ စ။ ကိလေသာလည်း မည်ကုန်သော၊ ကိလေသာ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅ခ။ သံကိလေသိကာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ကိလေသာ။ ကိလေသာ၏အာရုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၆က။ ကိလေသာ စေဝ ဓမ္မာ သံကိလိဋ္ဌာ စ။ ကိလေသာလည်းမည်ကုန်သော၊ ပူပန်စေတတ်, နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ်, နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၆ခ။ သံကိလိဋ္ဌာ စေဝ ဓမ္မာ နောစ ကိလေသာ။ ပူပန်စေတတ်, နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ်, နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် မဖြစ်ကုန်သော၊ ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၇က။ ကိလေသာ စေဝ ဓမ္မာ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ စ။ ကိလေသာလည်း မည်ကုန်သော၊ ကိလေသာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၇ခ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ စေဝ ဓမ္မာ နော စ ကိလေသာ။ ကိလေသာလည်းယှဉ်ကုန်သော၊ ကိလေသာလည်း မမည်ကုန်သော၊ ✱ ။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၈က။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ သံကိလေသိကာပိ။ ကိလေသာနှင့်မယှဉ်ကုန်သော၊ ကိလေသာ၏အာရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ＊ ။

၈ခ။ ကိလေသဝိပ္ပယုတ္တာ ခေါ ပန ဓမ္မာ အသံကိလေသိကာပိ။ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်ကုန်သော၊ ကိလေသာ၏အာရုံလည်း မဟုတ်ကုန်သော၊ ＊ ။

၁၃။ ပိဋ္ဌိဒုက်

၁က။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော၊ ＊ ။

၁ခ။ န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် မပယ်အပ်ကုန်သော၊ ＊ ။

၂က။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ အထက်မဂ်သုံးခုသည် ပယ်အပ်သော၊ ＊ ။

၂ခ။ န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ။ အထက်မဂ်သုံးခုသည် မပယ်အပ်သော၊ ＊ ။

၃က။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သောဟိတ်ရှိကုန်သော၊ ＊ ။

၃ခ။ န ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ် သောဟိတ်မရှိကုန်သော၊ ＊ ။

၄က။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ အထက်မဂ်သုံးခုသည် ပယ်အပ်သောဟိတ်ရှိကုန်သော၊ ＊ ။

၄ခ။ န ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ။ အထက်မဂ်သုံးခုသည် ပယ်အပ် သောဟိတ်မရှိကုန်သော၊ ＊ ။

၅က။ သဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ (ဝါ) ဝိတက်ရှိကုန်သော၊ ＊ ။

၅ခ။ အဝိတက္ကာ ဓမ္မာ။ ဝိတက်မရှိကုန်သော၊ ＊ ။

၆က။ သဝိစာရာ ဓမ္မာ။ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော၊ (ဝါ) ဝိစာရရှိကုန်သော၊ ＊ ။

၆ခ။ အဝိစာရာ ဓမ္မာ။ ဝိစာရ မရှိကုန်သော၊ ＊ ။

＊ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၇က။ သပ္ပီတိကာ ဓမ္မာ။ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော၊ (ဝါ) ပီတိရှိကုန်သော၊ * ။

၇ခ။ အပ္ပီတိကာ ဓမ္မာ။ ပီတိမရှိကုန်သော၊ * ။

၈က။ ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ပီတိနှင့်နှီးနှောကုန်သော၊ * ။

၈ခ။ န ပီတိသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ပီတိနှင့် မနှီးနှောကုန်သော၊ * ။

၉က။ သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ။ သုခဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၉ခ။ န သုခသဟဂတာ ဓမ္မာ။ သုခဝေဒနာနှင့်တကွ မဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၁၀က။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၁၀ခ။ န ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဓမ္မာ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွ မဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၁၁က။ ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ။ ကာမာဝစရ မည်ကုန်သော၊ * ။

၁၁ခ။ န ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ။ ကာမာဝစရ မမည်ကုန်သော၊ * ။

၁၂က။ ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ။ ရူပါဝစရ မည်ကုန်သော၊ * ။

၁၂ခ။ န ရူပါဝစရာ ဓမ္မာ။ ရူပါဝစရ မမည်ကုန်သော၊ * ။

၁၃က။ အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ။ အရူပါဝစရ မည်ကုန်သော၊ * ။

၁၃ခ။ န အရူပါဝစရာ ဓမ္မာ။ အရူပါဝစရ မမည်ကုန်သော၊ * ။

၁၄က။ ပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။ ဝဋ္ဋတရား၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊ * ။

၁၄ခ။ အပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ။ ဝဋ္ဋတရား၌ အကျုံးမဝင်ကုန်သော၊ * ။

၁၅က။ နိယျာနိကာ ဓမ္မာ။ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ * ။

၁၅ခ။ အနိယျာနိကာ ဓမ္မာ။ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်ကုန်သော၊ * ။

၁၆က။ နိယတာ ဓမ္မာ။ စုတိ၏အခြားမဲ့၌ဒုင်း၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ဒုင်း၊ အကျိုးပေးသည်၏အစွမ်းဖြင့် မြဲကုန်သော၊ * ။

၁၆ခ။ အနိယတာ ဓမ္မာ။ စုတိ၏အခြားမဲ့၌ဒုင်း၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ဒုင်း၊ အကျိုးပေးသည်၏အစွမ်းဖြင့် မမြဲကုန်သော၊ * ။

*** ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၁၇က။ သဥတ္တရာ ဓမ္မာ။ မိမိထက်လွန်မြတ်သောတရား ရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၁၇ခ။ အနုတ္တရာ ဓမ္မာ။ မိမိထက်လွန်မြတ်သောတရား မရှိကုန်သော၊ ✱ ။

၁၈က။ သရဏာ ဓမ္မာ။ ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၁၈ခ။ အရဏာ ဓမ္မာ။ ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာ မရှိကုန်သော၊ ✱ ။

သုတ္တန္တ မာတိကာ

၁။ ဝိဇ္ဇာဘာဂီ ဒုကာဒိပဉ္စက

၁က။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ်အစွမ်းဖြင့် ဝိဇ္ဇာ(၈)ပါးသို့ ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော ✱ ။

၁ခ။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ။ သမ္ပယုတ်၏အစွမ်းဖြင့် သစ္စာ(၄)ပါးကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော၊ မောဟ(၄)ပါးသို့ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၂က။ ဝိဇ္ဇူပမာ ဓမ္မာ။ လျှပ်စစ်ဥပမာရှိကုန်သော၊ (ဝါ)လျှပ်စစ်နှင့်တူကုန်သော၊ ✱ ။

၂ခ။ ဝဇိရူပမာ ဓမ္မာ။ မိုကြိုးစက်ဥပမာရှိကုန်သော၊ (ဝါ) မိုးကြိုးစက်နှင့်တူကုန် သော၊ ✱ ။

၃က။ ဗာလာ ဓမ္မာ။ မိုက်ကုန်သော၊ (ဝါ)သူမိုက်တို့နှင့်တူကုန်သော၊ ✱ ။

၃ခ။ ပဏ္ဍိတာ ဓမ္မာ။ ပညာရှိကုန်သော၊ (ဝါ)ပညာရှိတို့၌တည်ကုန်သော၊ ✱ ။

၄က။ ကဏှာ ဓမ္မာ။ မည်းညစ်ကုန်သော၊ (ဝါ)အပါယ်ဆင်းရဲ၊ ဘုန်းနည်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ မည်းညစ်သောဇာတ်၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၄ခ။ သုက္ကာ ဓမ္မာ။ ဖြူစင်ကုန်သော၊ (ဝါ)သုဂတိချမ်းသာ၊ ဘုန်းကြီးခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ဖြူစင်သောဓာတ်၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅က။ တပနီယာ ဓမ္မာ။ ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာနှစ်ပါး၌ ပူပန်စေတတ်ဆင်းရဲစေတတ်သော အကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၅ခ။ အတပနီယာ ဓမ္မာ။ ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာနှစ်ပါး၌ မပူပန်စေတတ်ချမ်းသာစေတတ်သော၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၂။ အဓိဝစနာ ဒုကာဒိပဉ္စက

၆က။ အဓိဝစနာ ဓမ္မာ။ သဒ္ဒါမျှကိုသာ အကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဒပညတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ (ဝါ)အနက်၌ညွှတ်တတ်သောအမည်ဟုဆိုအပ်သော **နာမ**၊ အနက်၌ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ပြုအပ်သော **နာမကမ္မ**၊ အနက်၌ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ထားအပ်သည်ဟုဆိုအပ်သော **နာမဓေယျ**၊ အနက်၌ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော **နာမနိရုတ္တိ**၊ အနက်၌ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ပြတတ်သောဝါကျဟုဆိုအပ်သော **နာမဗျဉ္ဇန**၊ အနက်၌ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ရှေးရှုဟောတတ်သောသဒ္ဒါဟု ဆိုအပ်သော **နာမာဘိလာပ** တည်းဟူသော သဒ္ဒပညတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၆ခ။ အဓိဝစနပထာ ဓမ္မာ။ သဒ္ဒါမျှကိုသာ အကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဒပညတ်တို့ ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၇က။ နိရုတ္တိ ဓမ္မာ။ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော သဒ္ဒပညတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ (ဝါ) အနက်၌ညွှတ်တတ်သောအမည်ဟုဆိုအပ်သော **နာမ**၊ အနက်၌ ညွှတ်သည် ဖြစ်၍ ပြုအပ်သော **နာမကမ္မ**၊ အနက်၌ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ထားအပ်သည် ဟုဆိုအပ်သော **နာမဓေယျ**၊ အနက်၌ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော **နာမနိ ရုတ္တိ**၊ အနက်၌ ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ပြတတ်သောဝါကျဟုဆိုအပ်သော **နာမဗျဉ္ဇန**၊ အနက်၌ ညွှတ်သည်ဖြစ်၍ ရှေးရှုဟောတတ်သောသဒ္ဒါဟု ဆိုအပ်သော **နာမာဘိလာပ** တည်းဟူသော သဒ္ဒပညတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၇ခ။ နိရုတ္တိပဋာ ဓမ္မာ။ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော သဒ္ဒပညတ်တို့၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။ ၆ (ပ - ပ၁)

၈က။ ပညတ္တိ ဓမ္မာ။ အပြားအားဖြင့်သိစေတတ်သော သဒ္ဒပညတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ အနက်၌ညွတ်တတ်သောအမည်ဟုဆိုအပ်သော **နာမ**၊ အနက်၌ ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြုအပ်သော **နာမကမ္မ**၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ထားအပ်သည် ဟုဆိုအပ်သော **နာမဓေယျ**၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော **နာမနိ ရုတ္တိ**၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ပြတတ်သောဝါကျဟုဆိုအပ်သော **နာမဗျဉ္ဇန**၊ အနက်၌ညွတ်သည်ဖြစ်၍ ရှေးရှုဟောတတ်သောသဒ္ဒါဟု ဆိုအပ်သော **နာမာဘိလာပ** တည်းဟူသော သဒ္ဒပညတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ✱ ။

၈ခ။ ပညတ္တိပဋာ ဓမ္မာ။ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သောသဒ္ဒပညတ်တို့၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ✱ ။ ၆ (ပ - ပ၁)

၉က။ နာမဉ္စ။ ညွတ်ခြင်းကိုပြုတတ်သော တရားသည်လည်း၊(ဝါ) ညွတ်တတ်သော တရားသည်လည်း၊(ဝါ) ညွတ်စေတတ်သော တရားသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၉ခ။ ရူပဉ္စ။ ဖောက်ပြန်တတ်သောတရားသည်လည်း၊(ဝါ) အချမ်း,အပူ စသောဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်တတ်သောတရားသည်လည်း၊(ဝါ) အချမ်း,အပူစသော ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းတို့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်စေတတ်သောတရားသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၁၀က။ အဝိဇ္ဇာစ။

သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ သည်လည်း၊ (ဝါ)
သစ္စာလေးပါးတို့၌မသိခြင်း မောဟသည်လည်း၊ (ဝါ)
သိအပ်သည်ကို မသိတတ်သော မောဟသည်လည်း၊(ဝါ)
မသိအပ်သည်ကို သိတတ်သော မောဟသည်လည်း၊ **အတ္ထိရှိ၏**။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၁၀ခ။ ဘဝတဏှာ စ။ ဘဝကို တောင့်တသော လောဘသည်လည်း၊(ဝါ) ဘဝတို့၌ တပ်မက်သော လောဘသည်လည်း၊ **အတ္ထိရှိ၏။**

၃။ ဘဝဒိဋ္ဌိ ဒုကာဒိပဉ္စက

၁၁က။ ဘဝဒိဋ္ဌိစ။ မြဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း၊(ဝါ) မိမိ ကိုယ်သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း **ဖြစ်လတ္တံ့**ဟု ဖောက်ပြန်သော အယူသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၁၁ခ။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိစ။ ပြတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် မိစ္ဆာအယူသည်လည်း၊(ဝါ) မိမိ ကိုယ် သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း၊ **မဖြစ်လတ္တံ့**ဟုဖောက်ပြန်သော အယူသည် လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၁၂က။ သဿတဒိဋ္ဌိစ။ မိမိကိုယ်သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း **မြဲ၏** ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာ အယူသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၁၂ခ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိစ။ မိမိကိုယ်သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း **ပြတ်လတ္တံ့** ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၁၃က။ အန္တဝါဒိဋ္ဌိစ။ မိမိကိုယ်သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း **အဆုံးရှိ၏** ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာ အယူသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၁၃ခ။ အနန္တဝါဒိဋ္ဌိစ။ မိမိကိုယ်သည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်း **အဆုံးမရှိ**ဟုဖြစ်သော မိစ္ဆာ အယူ သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၁၄က။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိစ။ ရှေးအဘို့သို့အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း၊(ဝါ) ရှေး အဘို့ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၁၄ခ။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိစ။ နောက်အဘို့သို့အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း၊ (ဝါ) နောက်အဘို့ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည် လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၁၅က။ အဟိရိကဉ္စ။ စက်ဆုတ်အပ်သော ကာယဒုစရိုက်စသည်ကို **မစက်ဆုတ်**တတ် သောသဘောတရားသည်လည်း၊(ဝါ) ရှက်အပ်သော ကာယဒုစရိုက် စသည်မှ

*** ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

မရှက်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၁၅ခ။ အနောတ္တပ္ပဒ္ဓ။ လန့်အပ်သောကာယဒုစရိုက်စသည်မှ မလန့်တတ်သောသဘော တရားသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၄။ ဟိရိ ဒုကာဒိပဒ္ဓက

၁၆က။ ဟိရိ စ။ စက်ဆုတ်အပ်သော ကာယဒုစရိုက်စသည်ကို စက်ဆုတ်တတ် သော သဘောတရားသည်လည်း၊(ဝါ)ရှက်အပ်သောကာယဒုစရိုက်စသည်မှရှက်တတ်သော သဘောတရားသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၁၆ခ။ ဩတ္တပ္ပဒ္ဓ။ လန့်အပ်သောကာယဒုစရိုက်စသည်မှ လန့်တတ်သောသဘော တရားသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၁၇က။ ဒေါဝစဿတာ စ။ ဆိုဆုံးမခက်သောစကား ရှိသောသူ၏ အမူ၏အဖြစ်သည် လည်း အတ္ထိရှိ၏။

၁၇ခ။ ပါပမိတ္တာ စ။ ယုတ်မာသောအဆွေခင်ပွန်း ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၁၈က။ သောဝစဿတာ စ။ ဆိုဆုံးမလွယ်သောစကားရှိသောသူ၏ အမူ၏အဖြစ် သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၁၈ခ။ ကလျာဏမိတ္တာ စ။ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည် လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၁၉က။ အာပတ္တိကုသလတာ စ။ အာပတ်၌လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၁၉ခ။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ။ အာပတ်မှထခြင်း၌ **လိမ္မာသောသူ၏အဖြစ်** သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၀က။ သမာပတ္တိကုသလတာ စ။ ရူပစျာန်၊ အရူပစျာန်တည်းဟူသော သမာပတ် ရှစ်ပါး, ကိုးပါး တို့၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

✱ ဓမ္မာ = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘော တရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၂၀ခ။ **သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ**။ သမာပတ်မှထခြင်း၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၅။ ဓာတုကုသလတာ ဒုကာဒိပဉ္စက

၂၁က။ **ဓာတုကုသလတာ စ**။ ၁၈ ပါးသောဓာတ်တို့၌ **လိမ္မာသောသူ၏** အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၁ခ။ **မနသိကာရကုသလတာ စ**။ ၁၈ပါးသော ဓာတ်တို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၂က။ **အာယတနကုသလတာ စ**။ ၁၂ပါးသော အာယတန၌ လိမ္မာသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၂ခ။ **ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုလတာ စ**။ ၁၂ပါးသောအင်္ဂါရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌လိမ္မာသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၃က။ **ဌာနကုသလတာ စ**။ အကြောင်းဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၃ခ။ **အဋ္ဌာနကုသလတာ စ**။ အကြောင်း**မဟုတ်**သည်၌ လိမ္မာသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၄က။ **အဇ္ဇဝေါ စ**။ ဖြောင့်မတ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊(ဝါ) ဖြောင့်မတ်သောစိတ်၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၄ခ။ **မဒ္ဒဝေါ စ**။ နူးညံ့သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊(ဝါ) နူးညံ့သောစိတ်၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၅က။ **ခန္တီ စ**။ သည်းခံခြင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၂၅ခ။ **သောရစ္စဉ္စ**။ ကောင်းသောအမှု၌ မွေ့လျော်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

---

* **ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၆။ သာခလျှ ဒုကာဒိပဋ္ဌက

၂၆က။ သာခလျှ။ နူးညံ့ပြေပြစ် ချစ်စဖွယ်သောစကား ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၂၆ခ။ ပဋိသန္ထာရော စ။ ပစ္စည်း(၄)ပါးဖြင့် ပျူငှာသော လောကဝတ်အစေ့အစပ်ပြုခြင်း အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၂၇က။ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒွါရတာ စ။ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၌ မစောင့်အပ်သော တံခါးရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၂၇ခ။ ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ စ။ ဘောဇဉ်၌အတိုင်းအရှည်ကို မသိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၂၈က။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ စ။ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးတို့၌ စောင့်အပ်သောတံခါး ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း၊(ဝါ) တံခါးကိုစောင့်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၂၈ခ။ ဘောဇနေ မတ္တညုတာ စ။ ဘောဇဉ်၏အတိုင်းအရှည်ကို သိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၂၉က။ မုဋ္ဌဿစ္စဉ္စ။ လွတ်သောသတိရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၂၉ခ။ အသမ္ပဇညဉ္စ။ ကောင်းစွာအပြားသိတတ်သော ပညာမရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၀က။ သတိ စ။ အောက်မေ့တတ်သော သတိသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၀ခ။ သမ္ပဇညဉ္စ။ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

---

* **ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၇။ ပဋိသမ္ဘိဒါနဗလဒွ ဒုကာဒိပဒ္ဒက

၃၁က။ ပဋိသမ္ဘိဒါနဗလဒ္ဓ။ ဆင်ခြင်ခြင်း၌ မတုန်လှုပ်သည်ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်သောပညာသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၁ခ။ ဘာဝနာဗလဒ္ဓ။ ဝီရိယကို အရင်မူသဖြင့် ဗောဇ္ဈင်(၇)ပါးကို ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြစ်သောမတုန်လှုပ်ခြင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၂က။ သမထော စ။ ဆန့်ကျင်ဘက်အကုသိုလ်တရားတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သော သမာဓိသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၂ခ။ ဝိပဿနာ စ။ သင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စစသည်အစွမ်းဖြင့်၊ အထူးထူးသော အချင်းအရာဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၃က။ သမထနိမိတ္တဒ္ဓ။ ရှေးသမထသည်ပင် နောက်သမထ၏အကြောင်းသည် လည်း၊(ဝါ) နောက်သမထ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးသမထသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၃ခ။ ပဂ္ဂဟာနိမိတ္တဒ္ဓ။ ရှေးလုံ့လသည်ပင် နောက်လုံ့လ၏အကြောင်းသည် လည်း၊(ဝါ) နောက်လုံ့လ၏အကြောင်းဖြစ်သော ရှေးလုံ့လသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၄က။ ပဂ္ဂါဟော စ။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ချီးမြှောက်တတ်သော လုံ့လသည် လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၄ခ။ အဝိက္ခေပေါ စ။ မပျံ့လွင့်တည်ကြည်သော သမာဓိသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၅က။ သီလဝိပတ္တိ စ။ သီလ၏ ပျက်ခြင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

၃၅ခ။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ စ။ ကောင်းသောအယူ၏ ပျက်ခြင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏**။

*** မှာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၈။ သီလသမ္ပဒါ ဒုကာဒိသတ္တက

၃၆က။ သီလသမ္ပဒါ စ။ သီလ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၆ခ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ စ။ အယူပညာ၏ ပြည့်စုံခုင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၇က။ သီလဝိသုဒ္ဓိ စ။ သီလ၏အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း၊(ဝါ) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော သီလသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၇ခ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စ။ အယူ၏အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း၊(ဝါ) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော အယူသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၈က။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ ခေါ ပန။ အယူ၏ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်ခြင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၈ခ။ ယထာဒိဋ္ဌိဿ စ ပဓာနံ။ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သောဉာဏ်အားလျော်စွာ လုံ့လသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၉က။ သံဝေဂေါ စ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု။ ထိတ်လန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာတိ၊ မရဏတည်းဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့် (ဝါ) ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာတိ၊ မရဏ တို့မှထိတ်လန့်ခြင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၃၉ခ။ သံဝိဂ္ဂဿ စ ယောနိသော ပဓာနံ။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏတို့မှ ထိတ်လန့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အသင့်အားဖြင့် လုံ့လပြုခြင်းသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၄၀က။ အသန္တုဋ္ဌိတာ စ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မရောင့်ရဲသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၄၀ခ။ အပ္ပဋိဝါနိတာ စ ပဓာနသ္မိံ။ ကုသိုလ်တရားကိုပွားစေခြင်းငှာ အားထုတ်ခြင်း၌ မဆုတ်နစ်သောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၄၁က။ ဝိဇ္ဇာ စ။ မောဟကိုဖျက်ဆီး၍ ထင်စွာပြုတတ်သော ပညာသည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

၄၁ခ။ ဝိမုတ္တိ စ။ ဆန့်ကျင်ဘက်နီဝရဏတို့မှကောင်းစွာလွတ်သော သမာပတ် ရှစ်ပါးသည်လည်း၊(ဝါ) အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ စင်စစ်လွတ်သော နိဗ္ဗာန်သည်လည်း **အတ္ထိရှိ၏။**

*** ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

၄၂က။ ခယေ ဉာဏံ။ ကိလေသာတို့၏ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သောအရိယမဂ်လေးခု၌ ဉာဏ်သည် **အတ္ထိရှိ၏**။

၄၂ခ။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏန္တိ။ ထိုထိုသို့သောမဂ်ဖြင့်ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့၏ မဖြစ်ခြင်းအဆုံးရှိသော အရိယဖိုလ်လေးခု၌ ဉာဏ်သည် **အတ္ထိရှိ၏**။

*** ဓမ္မာ** = နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝသဘာဝါ - သတ္တလည်းမဟုတ် ဇီဝလည်းမဟုတ်ကုန်သော သဘောတရားတို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ရှိကုန်၏။

အဘိဓမ္မပိဋက

ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း

ဒုကမာတိကာ

ပါဠိတော်/အနက်

အဘိဓမ္မာသင်ယူသူများအဖွဲ့ (ဩစတြေးလျ) မှဓမ္မဒါနအဖြစ်ထုတ်ဝေပါသည်။